

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi kalastuslain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan kalenterivuotta koskevaa kalastonhoitomaksua korotettavaksi 39 eurosta 45 euroon, seitsemän vuorokauden maksua korotettavaksi 12 eurosta 15 euroon ja vuorokauden maksua korotettavaksi 5 eurosta 6 euroon. Lisäksi ehdotetaan, että talousarvion valmistelun lähtökohdaksi otettaisiin jatkossa myytyjen kalastonhoitomaksujen kappalemäärät. Samalla esitetään lain siirtymäsäännöksistä kumottavaksi 133 § 3 momentti.

Esitys liittyy valtion vuoden 2018 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2018.

PERUSTELUT

1 Nykytila

Kalastuslain (379/2015) 79 §:n 1 momentin mukaan muunlaista kalastusta kuin onkimista tai pilkkimistä harjoittavan 18–64-vuotiaan henkilön on suoritettava valtiolle kalastonhoitomaksu. Kalastonhoitomaksu on 39 euroa kalenterivuodelta, 12 euroa seitsemältä vuorokaudelta ja 5 euroa vuorokaudelta.

Kalastuslain 82 §:n mukaan kalastonhoitomaksuina kertyneitä varoja käytetään:

- 1) kalavesien kestäväen käytön ja hoidon suunnittelusta ja toimeenpanosta, ohjaamisesta ja kehittämisestä sekä kalastuksenvalvonnasta aiheutuviin kustannuksiin;
- 2) kalatalousalueiden toiminnasta aiheutuviin kustannuksiin;
- 3) kalatalousalan neuvontapalvelujen järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin;
- 4) kalavesien yleiskalastusoikeuksien hyödyntämiseen sekä kalastusopastointiaan perustuvasta käytöstä maksettaviin korvauksiin vesialueen omistajille; sekä
- 5) valtiolle ja Metsähallitukselle kalastonhoitomaksun kannosta aiheutuvien menojen maksamiseen.

Lisäksi maa- ja metsätalousministeriö voi käyttää maksuvaroja 94 §:n 1 momentin 2–8 kohdassa tarkoitetuista rekistereistä aiheutuvien menojen maksamiseen.

Kalastuslain 86 §:n mukaan valtion talousarvioon otetaan 82 §:ssä tarkoitettuja kustannuksia, korvauksia ja menoja varten vuosittain määräraha, joka vastaa sitä määrää, mikä kalastonhoitomaksuina on kertynyt viimeisimmän vahvistetun valtion tilinpäätöksen mukaan. Käytännös-

sä tämä on tarkoittanut, että esimerkiksi vuoden 2018 talousarvion valmistelun lähtökohtana on vuoden 2016 maksukertymän suuruus.

2 Ehdotetut muutokset

Esityksen perusteena on arvioitua pienempi kalastonhoitomaksukertymä sekä pitkään jatkunut kalastonhoitomaksusuoritusten määrän väheneminen. Kalastonhoitomaksukertymä on jäänyt noin 2 miljoonaa euroa pienemmäksi, kuin kalastuslain uudistuksen yhteydessä arvioitiin. Vuosikohtaisten maksujen määrä, joista kertyy valtaosa kalastonhoitomaksukertymästä, on viimeisen 15 vuoden aikana pudonnut kolmanneksen, eli noin 100 000 kappaletta. Koska nykyinen kalastonhoitomaksukertymä ei riitä kattamaan riittävällä tasolla kaikkia kyseisenä maksuina kertyneiden varojen laissa määriteltyjä käyttötarkoituksia, esityksessä ehdotetaan kalenterivuotta koskevaa kalastonhoitomaksua korotettavaksi 39 eurosta 45 euroon, seitsemän vuorokauden maksua korotettavaksi 12 eurosta 15 euroon ja vuorokauden maksua korotettavaksi 5 eurosta 6 euroon.

Seuraavassa on kalastuksenhoitomaksujen (2002 - 2015) ja kalastonhoitomaksujen (2016) lustrusmäärät sekä vuosimaksujen että lyhytaikaisten maksujen osalta:

Kalastuksenhoitomaksu- ja kalastonhoitomaksukertymät vuosilta 2002–2016:

	kpl/vuosi	kpl/viikko		kpl/yhteensä
2002	308391	18172		326563
2003	305840	18809		324649
2004	277324	21653		298977
2005	265277	22363		287639
2006	264436	25039		289475
2007	274605	27517		302122
2008	268821	31606		300427
2009	270544	33864		304408
2010	252550	34101		286651
2011	244047	36649		280696
2012	258083	37658		295741
2013	247607	43930		291537
2014	233357	50535		283892
2015	207270	35799		243069
	kpl/vuosi	kpl/viikko	kpl/päivä	kpl/yhteensä
2016	205170	34645	22087	261902

Valtion talousarvioesityksen valmisteluun liittyen ehdotetaan, että talousarvion valmistelun lähtökohdaksi otettaisiin jatkossa kalastonhoitomaksujen toteutuneen kertymän sijasta myytyjen kalastonhoitomaksujen kappalemäärät. Muutos selkeyttää talousarvion valmistelua tilanteessa, jossa maksun suuruutta muutetaan, koska näin saataisiin uutta maksukertymää vastaava rahamäärä käytettäväksi laissa määriteltyihin käyttötarkoituksiin nykyistä nopeammin.

Talousarvion valmistelun selkeyttämiseksi laista ehdotetaan kumottavaksi kalastuslain 133 §:n 3 momentti.

3 Esityksen taloudelliset vaikutukset

Esityksen mukaan valtion talousarvioon otettaisiin kalastuslain 82 §:ssä tarkoitettuja kustannuksia, korvauksia ja menoja varten vuosittain määräraha, joka vastaa sitä määrää, minkä viimeisimmän vahvistetun valtion tilinpäätöksen perusteella arvioidaan samana vuonna kertyvän kalastonhoitomaksuina. Näin ollen vuoden 2018 talousarviossa momentin 30.40.51 (*Kalatalouden edistäminen*) määrärahan mitoitus perustuisi vuoden 2016 tilinpäätöksen mukaisiin lupamyyntimääriin: vuosimaksut 210 000 kpl, viikkomaksut 35 000 kpl. ja vuorokausimaksut 22 000 kpl. Esitetyllä tavalla lasketuksi vuoden 2018 kertymäksi arvioidaan 10,1 miljoonaa euroa, joka on 1,4 miljoonaa euroa enemmän kuin voimassa olevan lain mukaisesti laskettu määrärahaesitys. Vuoden 2017 talousarvioon verrattuna momentin määräraha nousee 1,250 miljoonaa euroa. Muutos aiheutuu maksujen korotuksen lisäksi eduskunnan vuodelle 2017 tekemien kertaluonteisten lisäysten poistumisesta (- 0,150 miljoonaa euroa).

4 Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu maa- ja metsätalousministeriössä. Esitysluonnoksesta on pyydetty lausunnot.....Lausunnoissa...

5 Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan 1 päivänä tammikuuta 2018.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

kalastuslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan kalastuslain (379/2015) 133 §:n 3 momentti, sekä
muutetaan 79 §:n 1 momentti ja 86 §, seuraavasti:

79 §

Kalastonhoitomaksu ja sen tarkistaminen

Muunlaista kalastusta kuin onkimista tai pilkkimistä harjoittavan 18—64-vuotiaan henkilön on suoritettava valtiolle kalastonhoitomaksu. Kalastonhoitomaksu on 45 euroa kalenterivuodelta, 15 euroa seitsemältä vuorokaudelta ja 6 euroa vuorokaudelta.

86 §

Määrärahan varaaminen talousarviossa

Valtion talousarvioon otetaan 82 §:ssä tarkoitettuja kustannuksia, korvauksia ja menoja varten vuosittain määräraha, joka vastaa sitä määrää, minkä viimeisimmän vahvistetun valtion tilinpäätöksen perusteella arvioidaan samana vuonna kertyvän kalastonhoitomaksuina.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2018.

Helsingissä xx päivänä -kuuta 2017

Tasavallan Presidentti

Sauli Niinistö

Maa- ja metsätalousministeri Jari Leppä